Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

З А К О Н

за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България

(Обн., ДВ, бр. 35 от 2009 г.; изм., бр. 74, 82 и 93 от 2009 г.)

§ 1. Член 1 се изменя така:

„Чл. 1. Този закон урежда обществените отношения, свързани с отбраната и с въоръжените сили на Република България.”

§ 2. В чл. 2 ал. 2 се отменя.

§ 3. В чл. 16 се създава т. 7а:

„7а. приема с решение проекти за инвестиционни разходи за придобиване и/или модернизация на въоръжение, техника и оборудване за нуждите на въоръжените сили, когато стойността на всеки от проектите надвишава 100 млн. лв., по предложение на Министерския съвет;”.

§ 4. В чл. 22, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 11 се изменя така:

„11. приема стратегия за развитие на отбранително-технологична индустриална база;”.

2. Създават се т. 11а и 11б:

„11а. приема с решение проекти за инвестиционни разходи за придобиване и/или модернизация на въоръжение, техника и оборудване за нуждите на въоръжените сили, когато стойността на всеки от проектите е от 50 до 100 млн. лв.;

11б. предлага за приемане от Народното събрание проекти за инвестиционни разходи за придобиване и/или модернизация на въоръжение, техника и оборудване за нуждите на въоръжените сили, когато стойността на всеки от проектите надвишава 100 млн. лв.;”.

3. В т. 22 накрая се добавя „по предложение на министъра на отбраната;”.

§ 5. В чл. 25, ал. 2 думите „от началник на отбраната и от заместник-министри” се заменят с „от заместник-министри, постоянен секретар на отбраната и началник на отбраната”.

§ 6. В чл. 26 се правят следните допълнения:

1. Създава се т. 13а:

„13а. обявява списък на категориите информация, подлежаща на класификация като служебна тайна за сферата на дейност на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия;”.

2. Създава се т. 15а:

„15а. разкрива и осигурява дейността на курсове по начална и/или специална военна подготовка към граждански и военни висши училища и средни училища съгласувано с техните ръководства, с кметовете на общини и с министъра на образованието, младежта и науката при условия и по ред, определени с наредба на Министерския съвет;”.

3. Създава се т. 31а:

„31а. утвърждава проекти за инвестиционни разходи за придобиване и/или модернизация на въоръжение, техника и оборудване за нуждите на въоръжените сили, когато стойността на всеки от проектите не надвишава 50 млн. лв.”

§ 7. В чл. 27 се правят следните изменения и допълнения:

1.Точка 2 се изменя така:

„2. проект на план за развитие на въоръжените сили;”.

2. Създава се т. 3а:

„3а. предложение за възлагане на военновременни задачи по отбраната на страната на държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация и на юридически лица; предложението за възлагане на военновременни задачи на юридически лица се съгласува с председателя на Държавна агенция “Държавен резерв и военновременни запаси”;”.

3. Точка 8 се изменя така:

„8. проект на стратегия за развитие на отбранително-технологична индустриална база съвместно с министъра на икономиката, енергетиката и туризма;”.

4. Създава се т. 8а:

„8а. проекти за инвестиционни разходи за придобиване и/или модернизация на въоръжение, техника и оборудване за нуждите на въоръжените сили, когато стойността на всеки от проектите надвишава 50 млн. лв.;”.

5. Създава се т. 10:

„10. проекти за изграждане и развитие на интегрирана комуникационно-информационна система за управление на страната

и въоръжените сили при извънредно положение, при военно положение или при положение на война.”

§ 8. В чл. 28, ал. 1, т. 2 думата “чуждестранно” се заличава.

§ 9. Член 30 се отменя.

§ 10. В чл. 31 ал. 2 се отменя.

§ 11. Член 33 се изменя така:

„Чл. 33. (1) Към министъра на отбраната се създава Съвет по отбрана, който е колегиален съвещателен орган на министъра на отбраната и включва заместник-министрите на отбраната, началника на политическия кабинет, постоянния секретар на отбраната, началника на отбраната и неговите заместници, командващия на Съвместното оперативно командване, началниците на Сухопътните войски, Военновъздушните сили и Военноморските сили.

(2) В заседанията на Съвета по отбрана по решение на министъра на отбраната могат да участват и други лица извън лицата по ал. 1.

(3) Съветът по отбрана подпомага министъра на отбраната, като в него се внасят за обсъждане:

1. проект на Национална отбранителна стратегия;

2. проект на Устройствен правилник на Министерството на отбраната;

3. проекта на бюджет на министерството;

4. проекта на план за развитие на въоръжените сили;

5. предложенията за назначаване и освобождаване на висшия команден състав и удостояването на офицери с висши военни звания.

(4) Министърът на отбраната внася за разглеждане в Съвета по отбрана и други въпроси.

(5) Министърът на отбраната определя правилата за работа и дневния ред на заседанията на Съвета по отбрана.

(6) Министърът на отбраната информира върховния главнокомандващ за заседанията на Съвета по отбрана.

(7) Министърът на отбраната със своя заповед определя състава на Програмен съвет, Съвет по отбранителни способности и Съвет по въоръженията и приема правилници за тяхната дейност.”

§ 12. В чл. 35 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Министърът на вътрешните работи координира дейността на съставните части на Единната спасителна система

при защита на населението и изпълнява дейности и задачи съгласно държавния военновременен план.”

2. Досегашните ал. 2 и 3 стават съответно ал. 3 и 4.

§ 13. Член 39 се отменя.

§ 14. Член 50 се изменя така:

„Чл. 50. (1) Въоръжените сили на Република България включват:

1. Българската армия;

2. служба „Военна полиция”;

3. служба „Военна информация”;

4. военните висши училища;

5. Военномедицинската академия;

6. Националната гвардейска част;

7. резерва на въоръжените сили.

(2) В състава на въоръжените сили във военно време могат да се включват и структури от другите сили от системата за национална сигурност на Република България при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет.

(3) Военнослужещите от Министерството на отбраната са част от личния състав на въоръжените сили.”

§ 15. Член 54 се изменя така:

„Чл. 54. Въоръжените сили на Република България изпълняват задачите си въз основа на:

1. стратегически планове за действие на въоръжените сили;

2. планове за операции на въоръжените сили.”

§ 16. В чл. 55 ал. 5 се отменя.

§ 17. В чл. 58, т. 2 думите „военните и специализираните формирования” се заменят с „военните формирования и структурите по чл. 50, ал. 2”.

§ 18. Създават се чл. 60а - 60д:

„Чл. 60а. (1) Българската армия е национална военна институция, основа на българските въоръжени сили.

(2) Българската армия включва Съвместно оперативно командване, три вида въоръжени сили и формирования за подготовка, поддръжка и логистично осигуряване.

Чл. 60б. (1) Съвместното оперативно командване е структура за планиране и водене на операции на територията на страната и извън нея.

(2) Съвместното оперативно командване:

1. разработва планове за операции на въоръжените сили в мирно и във военно време;

2. провежда съвместната подготовка на Българската армия;

3. осъществява оперативното управление на дежурните сили и средства от Българската армия;

4. координира участието на формирования от Българската армия в съвместната подготовка със силите на съюзниците от НАТО и Европейския съюз;

5. събира, анализира и обобщава опита от участието на въоръжените сили в мисии, операции, учения и тренировки с цел прилагането му при подготовката на въоръжените сили.

Чл. 60в. (1) Видовете въоръжени сили по чл. 60а, ал. 2 са Сухопътните войски, Военновъздушните сили и Военноморските сили.

(2) Видовете въоръжени сили се ръководят съответно от началници на Сухопътните войски, на Военновъздушните сили и на Военноморските сили, които се подпомагат в своята дейност от заместници и от щабове.

Чл. 60г. Формированията за подготовка, поддръжка и логистично осигуряване по чл. 60а, ал. 2 могат да бъдат в състава на видовете въоръжени сили или на пряко подчинение на началника на отбраната.

Чл. 60д. Организационната структура, органите за управление, подчинеността, числеността, дислокацията, въоръжението, техниката и материалните средства на Съвместното оперативно командване, видовете въоръжени сили и формированията за подготовка, поддръжка и логистично осигуряване от състава на Българската армия, както и на резерва на въоръжените сили се определят с плана за развитие на въоръжените сили.“

§ 19. В чл. 71 се създава ал. 4:

“(4) Срокът на командировката по ал. 1 може еднократно без съгласие на военнослужещия да бъде удължаван до 30 календарни дни със заповед на министъра на отбраната по мотивирано предложение на началника на отбраната.”

§ 20. В чл. 72, ал. 3 думата „подчинение” се заменя с „управление”.

§ 21. Глава четвърта се изменя така:

„Глава четвърта

УПРАВЛЕНИЕ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ОТБРАНАТА, НА СТРУКТУРИТЕ НА ПРЯКО ПОДЧИНЕНИЕ НА МИНИСТЪРА НА ОТБРАНАТА И НА БЪЛГАРСКАТА АРМИЯ

Чл. 77. (1) Министерството на отбраната подпомага министъра на отбраната при изпълнение на правомощията му като

централен едноличен орган на изпълнителната власт и в дейността му по ръководство и командване на въоръжените сили.

(2) Министерството на отбраната включва:

1. Щаб на отбраната;

2. обща администрация;

3. специализирана администрация.

Чл. 78. Структури на пряко подчинение на министъра на отбраната са служба „Военна информация”, служба „Военна полиция”, военните висши училища, Военномедицинската академия, Националната гвардейска част, Националният военноисторически музей и други структури, създадени със закон или с акт на Министерския съвет.

Чл. 79. (1) Постоянният секретар на отбраната е висшият държавен служител в Министерството на отбраната.

(2) За постоянен секретар на отбраната може да бъде назначен държавен служител, който е изпълнявал ръководна длъжност в държавната администрация не по-малко от 3 години, при атестиране е получил най-високата оценка в сравнение с останалите кандидати и има не по-малко от 4 години до придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, за да изпълни мандата в пълен обем.

(3) Постоянният секретар на отбраната се назначава от министъра на отбраната след подбор за срок 4 години съгласувано с министър-председателя.

(4) С акта на назначаването на постоянния секретар на отбраната се определя най-високата степен на старши по ранг държавен служител.

(5) Постоянният секретар на отбраната има всички права по служебно правоотношение освен тези, които противоречат или са несъвместими с неговото правно положение.

Чл. 80. Постоянният секретар на отбраната подпомага министъра на отбраната при изпълнение на функциите му по формулиране и изпълнение на отбранителната политика и управлението на човешките, материалните и финансовите ресурси за нейното осъществяване.

Чл. 81. (1) Постоянният секретар на отбраната непосредствено ръководи и носи отговорност за:

1. изготвянето и актуализирането на нормативната уредба, регламентираща устройството и дейността на Министерството на отбраната;

2. отбранителното планиране, програмиране и бюджетиране;

3. контрола на изпълнението на бюджета;

4. планирането и контрола на изпълнението на проекти за строителство, доставки и услуги за изграждане на планирани отбранителни способности;

5. дейностите по международното военно сътрудничество;

6. развитието и ефективността на администрацията и административните процедури и на информационното осигуряване на Министерството на отбраната;

7. разработването и прилагането на мерки за недопускане на конфликт на интереси и условия за корупция;

8. квалификацията и кариерното развитие на цивилните служители;

9. взаимодействие с неправителствени организации, синдикати и браншови организации;

10. отчетността и прозрачността на изпълнението и на резултатите от отбранителната политика.

(2) Постоянният секретар на отбраната изпълнява и други функции, възложени му с Устройствения правилник на Министерството на отбраната или със заповед на министъра на отбраната.

(3) Постоянният секретар има право да получава необходимата за изпълнение на функциите му информация и да бъде подпомаган от Щаба на отбраната, от началниците на видове въоръжени сили, службите и от другите структури на пряко подчинение на министъра на отбраната.

Чл. 82. Правомощията на постоянният секретар се прекратяват предсрочно от министъра на отбраната съгласувано с министър-председателя при следните случаи:

1.по взаимно съгласие, изразено писмено;

2.по негово искане, изразено писмено;

3.при незадоволителна оценка за работата му, поставена от назначена със заповед на министъра на отбраната атестационна комисия при условия и по ред, определени с Устройствения правилник на Министерството на отбраната;

4.при невъзможност да изпълнява задълженията си повече от
6 месеца;

5.при влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси;

6.при влизане в сила на присъда, с която е наложено наказание за умишлено престъпление от общ характер;

7.при смърт или поставяне под запрещение.

Чл. 83. (1) Началникът на отбраната е най-старшият офицер с висше военно звание и е пряк началник на всички военнослужещи от въоръжените сили.

(2) Началникът на отбраната се назначава от президента на републиката по предложение на Министерския съвет за срок 4 години.

(3) Началникът на отбраната е непосредствено подчинен на министъра на отбраната.

(4) Началникът на отбраната осъществява правомощията си непосредствено, чрез командващия на Съвместното оперативно командване или чрез началниците на видовете въоръжени сили в съответствие с Конституцията, законите, уставите на въоръжените сили и заповедите на министъра на отбраната.

Чл. 84. Началникът на отбраната подпомага министъра на отбраната при изпълнение на функциите му по изготвяне и изпълнение на отбранителната политика и използване на въоръжените сили.

Чл. 85. (1) Началникът на отбраната непосредствено ръководи и носи отговорност за:

1. подготовката на заповеди на министъра на отбраната за използване на формирования от Българската армия и на предложения за привеждане на въоръжените сили или на част от тях в по-висока степен на бойна готовност;

2. предложенията до министъра на отбраната за обявяване на обща и частична мобилизация;

3. изготвянето на правила и процедури за случаите на използване на оръжие и бойни средства по чл. 28, ал. 1;

4. изготвянето на национална отбранителна стратегия и стратегически планове за действие на въоръжените сили;

5. въвеждането във и извеждането от експлоатация на въоръжение и техника;

6. изготвянето на доктрини, концепции за провеждане на операции и стандарти за подготовка и за използване на войски и сили;

7. определянето на необходимите отбранителни способности;

8. бойната подготовка и състоянието на оперативните способности на Българската армия;

9. разработването на уставите на въоръжените сили;

10. дейността на Щаба на отбраната.

(2) Началникът на отбраната изпълнява и други функции, възложени му с Устройствения правилник на Министерството на отбраната или със заповед на министъра на отбраната.

(3) Началникът на отбраната има право да получава необходимата за изпълнение на функциите му информация и да бъде подпомаган от общата и специализираната администрация, от службите и от другите структури на пряко подчинение на министъра на отбраната.

Чл. 86. Правомощията на началника на отбраната се прекратяват предсрочно от президента на републиката по предложение на Министерския съвет при следните случаи:

1.по негово искане, заявено писмено;

2.при невъзможност да изпълнява задълженията си повече от
6 месеца;

3.при влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси;

4.при влизане в сила на присъда, с която е наложено наказание за умишлено престъпление от общ характер;

5.при смърт или поставяне под запрещение.

Чл. 87. При упражняване на правомощията си постоянният секретар и началникът на отбраната издават заповеди, разпореждания и указания.

Чл. 88. Общата администрация осъществява административното, информационното и организационно-техническото осигуряване на Министерството на отбраната.

Чл. 89. Специализираната администрация и Щабът на отбраната подпомагат министъра на отбраната при осъществяването на правомощията му.

Чл. 90. Структурата и дейността на общата, специализираната администрация и на Щаба на отбраната се уреждат с Устройствен правилник на Министерството на отбраната, приет от Министерския съвет.

Чл. 91. Структурите на Щаба на отбраната, общата и специализираната администрация съгласуват дейността си при условия, по ред и процедури, определени с инструкция на министъра на отбраната.

Чл. 92. (1) Военномедицинската академия се създава и преобразува с акт на Министерския съвет по предложение на министъра на отбраната съгласувано с министъра на здравеопазването и прилага Закона за лечебните заведения, доколкото в този закон не е предвидено друго.

(2) Устройството и дейността на Военномедицинската академия се определят с правилник, който се приема от Министерския съвет по предложение на министъра на отбраната съгласувано с министъра на здравеопазването.

(3) Военномедицинската академия провежда следдипломно обучение на лекари, лекари по дентална медицина и фармацевти и

обучение на студенти по медицински специалности, които са акредитирани по Закона за лечебните заведения.

(4) Военномедицинската академия провежда обучение за придобиване на образователна и научна степен "доктор" по научни специалности, които са акредитирани по Закона за висшето образование.

Чл. 93. (1) Военните висши училища се създават с решение на Народното събрание.

(2) С актовете за създаване или преобразуване на военните висши училища се определят техният вид, наименование, седалище, предмет на дейност, органите за управление, организационната структура и предоставените им за управление недвижими имоти.

(3) Със заповед на министъра на образованието, младежта и науката по предложение на министъра на отбраната могат да се създават професионални колежи за обучение на сержанти (старшини) за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация по Закона за професионалното образование и обучение.

(4) Учебни центрове за подготовка на войници (матроси) се създават със заповед на министъра на отбраната.

(5) Професионалният колеж по ал. 3 и/или учебният център по ал. 4 може да е подчинен на началника на военно висше училище и може да ползва недвижими имоти, учебна база, административно и информационно осигуряване и преподавателски състав от съответното военно висше училище при условия и по ред, определени със заповедта за неговото създаване.

Чл. 94. (1) Военните висши училища прилагат разпоредбите на Закона за висшето образование и Закона за научните степени и научните звания, а професионалните колежи - Закона за професионалното образование и обучение и Закона за народната просвета, доколкото в този закон и в актовете за създаването им не е предвидено друго.

(2) Военните висши училища и професионалните колежи извършват и други дейности по обучение, квалификация и професионална подготовка на военнослужещи, цивилни служители, служители от други министерства и ведомства и граждани при условия и по ред, определени с акт на министъра на отбраната. Финансовото осигуряване на тези дейности е за сметка на бюджета на Министерството на отбраната, както и за сметка на бюджетите на съответните министерства и ведомства.

(3) Контролът върху съставянето и изпълнението на бюджетите на военните висши училища се осъществява по ред, определен с акт на министъра на отбраната.

Чл. 95. (1) Правилниците за устройството и дейността на военните висши училища се приемат от Министерския съвет по предложение на министъра на отбраната съгласувано с министъра на образованието, младежта и науката.

(2) Правилниците за устройството и дейността на професионалните колежи се издават от министъра на отбраната.

(3) Специалностите и учебните планове във военните висши училища се утвърждават от министъра на отбраната съгласувано с министъра на образованието, младежта и науката.

(4) Държавните образователни изисквания, специалностите, учебните планове и програми и списъците за държавния план-прием в професионалните колежи се утвърждават от министъра на отбраната съгласувано с министъра на образованието, младежта и науката.

(5) При обучението по военни специалности военните висши училища провеждат обучение и по съответна акредитирана гражданска специалност и дават съответните образователно-квалификационни степени по акредитирани военни и граждански специалности.

(6) Военните висши училища могат да провеждат обучение на студенти и докторанти за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър” или „магистър” по специалности от акредитирани професионални направения и на образователна и научна степен „доктор” по акредитирани научни специалности.

(7) Документите за придобита професионална квалификация в професионалните колежи се издават от директорите на професионалните колежи.

Чл. 96. (1) Военните висши училища и специалностите в тях за придобиване на висше образование по образователно-квалификационни степени, както и по научни специалности се акредитират при условия и по ред, определени в Закона за висшето образование.

(2) В състава на акредитационните комисии за провеждане на акредитацията по ал. 1 се включват представители на Министерството на отбраната, определени от министъра.

Чл. 97. (1) Началниците и заместник-началниците на военните висши училища и на Военномедицинската академия, директорите на професионалните колежи и на учебните центрове са военнослужещи, които се назначават и освобождават при условията и по реда на този закон.

(2) Заместник-началниците по учебната и научната част на военните висши училища, както и заместник-началниците по учебно-научната и диагностично-лечебната дейност във Военномедицинската академия са хабилитирани лица.

(3) Факултетите в състава на военните висши училища се ръководят от декани, които са военнослужещи и са хабилитирани лица. Те се избират при условията и по реда, определени в Закона за висшето образование, и се назначават от началниците на военните висши училища.

(4) Академичният състав на военните висши училища се състои от военнослужещи и цивилни служители, заемащи преподавателски, научно-преподавателски и изследователски длъжности.

(5) Военните висши училища могат да привличат чужди граждани на научно-преподавателски и преподавателски длъжности.

(6) Във военните висши училища и във Военномедицинската академия научните звания "асистент" и "научен сътрудник" се дават на военнослужещи с висше образование, не по-възрастни от 45 години, а на военнослужещи с научна степен - не по-възрастни от 47 години. Условията и редът за даване на научни звания и за заемане на научно-преподавателски и преподавателски длъжности от академичния състав се определят с правилника за прилагане на закона.

(7) Преподавателският състав в професионалните колежи са инструкторите – военнослужещи и цивилни служители с образование и квалификация по съответната специалност.

Чл. 98. (1) Обучаваните офицери за придобиване на образователно-квалификационна степен "магистър" по специалности от професионално направление "Военно дело" са слушатели.

(2) Обучаваните във военните висши училища в редовна форма на обучение за нуждите на Министерството на отбраната са курсанти.

(3) Обучаваните военнослужещи в професионалните колежи са кадети.

(4) Слушателите, курсантите и кадетите не заплащат такси за обучение.

(5) Правата и задълженията на слушателите, курсантите и кадетите се определят с правилниците за устройството и дейността на военните висши училища и на професионалните колежи.

Чл. 99. (1) Отстраняването на обучаваните от военните висши училища и професионалните колежи се извършва при условия и по ред, определени с правилниците за устройството и дейността им.

(2) Отстранените по дисциплинарен ред от военните висши училища и професионалните колежи не могат да възстановяват права и да бъдат приемани повторно за обучение.

Чл. 100. (1) Служба "Военна информация" и служба "Военна полиция" са юридически лица на бюджетна издръжка.

(2) Ръководителите на службите по ал. 1 се назначават от министъра на отбраната или по негово предложение по ред, определен с този закон и с правилника за прилагането му.

(3) Ръководителите на службите по ал. 1 са непосредствено подчинени на министъра на отбраната.

(4) Министърът на отбраната утвърждава етични кодекси на служителите в службите по ал. 1.

(5) Организацията и дейността на службите по ал. 1, специфичните условия и ред за назначаване на личния състав и за изпълнение и прекратяване на службата в тях се определят с правилници, приети от Министерския съвет.

Чл. 101. (1) Служба "Военна информация" събира, обработва, анализира, съхранява и предоставя информация в интерес на националната сигурност и отбраната на страната.

(2) Служба "Военна информация" предоставя равна по обем и еднаква по съдържание информация на президента на републиката, председателя на Народното събрание, министър-председателя и на министъра на отбраната.

(3) Министърът на отбраната може да възлага и допълнителни задачи на служба "Военна информация", свързани с националната сигурност и отбраната на страната.

(4) При изпълнение на служебните си задължения военнослужещите от служба "Военна информация" могат да заемат за прикритие и длъжности в държавната администрация и в юридически лица при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет.

Чл. 102. (1) Служба "Военна полиция" е служба в Министерството на отбраната за:

1. опазване на реда и сигурността в Министерството на отбраната, в структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и в Българската армия и сигурността на личния състав самостоятелно и съвместно с други служби за сигурност и опазване на обществения ред;

2. предотвратяване и разкриване на престъпления от общ характер, извършени от или в съучастие с военнослужещи и цивилни служители от Министерството на отбраната, от структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и от Българската армия и/или на територията на обекти и съоръжения на министерството, както и разследване на престъпления в случаите и по реда на Наказателно-процесуалния кодекс;

3. охрана и/или контрол на охраната на мероприятия, обекти и лица от Министерството на отбраната, от структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и от Българската армия, на транспортни средства, с които се превозват личен състав, имущество, пари, бойна техника, въоръжение, боеприпаси и други общоопасни средства, на складове с въоръжение, боеприпаси и общоопасни средства, както и на чуждестранни военни формирования и военнослужещи, делегации и инспекции;

4. участие при поддържането на реда във военните формирования в операции и мисии извън територията на страната;

5. осъществяване самостоятелно и/или във взаимодействие с други органи на антитерористична дейност във въоръжените сили;

6. разследване на авиационни произшествия и инциденти с военни въздухоплавателни средства;

7. събиране, обработване, съхраняване, анализиране, ползване и предоставяне на информация, свързана с изпълнението на функциите на службата;

8. осъществяване на противопожарен контрол в обектите на Министерството на отбраната и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната.

(2) Служба "Военна полиция" осъществява дейността си самостоятелно и/или съвместно с други държавни органи, организации и граждани, които са длъжни да й оказват съдействие и да й предоставят необходимата информация, свързана с изпълнението на функциите по ал. 1.

(3) При упражняване на законоустановените им правомощия органите на служба "Военна полиция" са независими от ръководителите, командирите и началниците в структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия. Редът за упражняване на правомощията от органите на служба "Военна полиция" в структурите на служба "Военна информация" се определя с акт на министъра на отбраната.

(4) Служба „Военна полиция” е организирана в ръководство, регионални служби и военнополицейски формирования.

Чл. 103. (1) Органи на служба "Военна полиция" са военнослужещите и цивилните служители по служебно правоотношение, чрез които службата осъществява функциите си.

(2) При изпълнение на функциите си органите на служба "Военна полиция" имат право:

1. да извършват оперативно-издирвателна дейност посредством специфични способи и средства, както и чрез използване на специални разузнавателни средства по ред, установен със Закона за специалните разузнавателни средства, и чрез привлечени като доброволни сътрудници военнослужещи и граждани;

2. да задържат за не повече от 24 часа:

а) военнослужещ или цивилен служител от Министерството на отбраната, от структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната или от Българската армия, за който има данни, че е извършил престъпление;

б) лице, за което има данни, че е извършило престъпление в съучастие със служители от Министерството на отбраната, от структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната или от Българската армия и/или на територията на

обекти и съоръжения на Министерството на отбраната или на структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната;

в) лице, което след надлежно предупреждение съзнателно пречи на военнополицейски орган да изпълни служебните си задължения, наруши обществения ред и не прекратява своите действия;

г) лице, което се намира на територията на обекти и съоръжения на Министерството на отбраната или на структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и чиято самоличност не може да бъде установена по начините, посочени в чл. 61, ал. 2 от Закона за Министерството на вътрешните работи;

д) в други случаи, определени със закон или с международен договор, по които Република България е страна;

3. да извършват личен обиск на лицата по т. 2; обискът може да бъде извършен само от лице, което принадлежи към пола на обискирания; за всеки случай на извършен обиск се съставя протокол;

4. да разкриват и разследват престъпления от общ характер по чл. 102, ал. 1, т. 2;

5. да изискват, събират и предоставят информация, свързана с поддържането на реда и сигурността в Министерството на отбраната, в структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и в Българската армия;

6. да събират и съхраняват информация за извършване на полицейска регистрация на лицата по чл. 102, ал. 1, т. 2, които са привлечени като обвиняеми за извършено умишлено престъпление от общ характер;

7. да извършват проверки за установяване на самоличността и действия по идентификация на лицата по чл. 102, ал. 1, т. 2, за които има данни, че са извършили престъпления или нарушения на реда в Министерството на отбраната, в структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и в Българската армия;

8. да използват физическа сила и помощни средства, както и оръжие като крайна мярка при изпълнение на служебните си функции само ако те не могат да бъдат осъществени по друг начин;

9. да контролират спазването на правилата за движение по пътищата от водачите на военни превозни средства и от организирани групи военнослужещи.

(3) Условията и редът за осъществяване на дейностите по чл. 102 и 103 се определят с правилника по чл. 100, ал. 5, а условията и редът за привличане и работа с доброволни сътрудници се определят със заповед на министъра на отбраната.

Чл. 104. (1) От момента на задържането си лицата по чл. 103, ал. 2, т. 2 имат право:

1. на защитник;

2. незабавно да се информират за основанията за задържането им на разбираем за тях език;

3. да обжалват пред съда законността на задържането си, като съдът се произнася по жалбата незабавно.

(2) За задържането органите на служба "Военна полиция" са длъжни незабавно да уведомят лице, посочено от задържания.

(3) Органите на служба "Военна полиция" могат да издават писмени или устни разпореждания до служителите в Министерството на отбраната, в структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и в Българската армия в рамките на своите правомощия.

(4) Военнослужещите и цивилните служители по служебно правоотношение от служба "Военна полиция" могат да носят служебно оръжие при условия и по ред, определени с инструкция на ръководителя на службата.

Чл. 105. (1) Националната гвардейска част е представително военно формирование и е юридическо лице - второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към министъра на отбраната.

(2) Структурата, организацията и редът за използване на Националната гвардейска част се определят с правилник, приет от Министерския съвет.

Чл. 106. (1) Министърът на отбраната осъществява контролните си функции в областта на отбраната чрез инспекторат.

(2) Инспекторатът се ръководи от главен инспектор на Министерството на отбраната, който е пряко подчинен на министъра на отбраната.

(3) Инспекторатът осъществява контрол за спазването на нормативните актове и заповедите на министъра на отбраната и за законосъобразното провеждане на административните дейности в Министерството на отбраната, в структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и в Българската армия.

(4) Инспекторатът извършва проверки на бойната подготовка, отбранително-мобилизационната подготовка, войсковия ред и дисциплината и на оперативните способности на формированията от Българската армия.

(5) Инспекторатът извършва проверки по предложенията, сигналите и жалбите на физически или юридически лица до министъра на отбраната и ги уведомява за взетите решения и за предприетите мерки.

(6) Инспекторатът осъществява контрол и извършва проверки по Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси.

(7) Инспекторатът осъществява съдействие и контрол по привеждането в изпълнение на препоръките и предложенията на омбудсмана на Република България.

(8) Организацията на дейността на инспектората, видовете проверки, както и условията и редът за извършването им се определят с акт на министъра на отбраната.

Чл. 107. (1) Националният военноисторически музей е културен и научен институт, който осъществява дейности по издирване, изучаване, опазване и представяне на културни ценности и образци с познавателна, образователна и естетическа цел, свързани с военната история на България, при условията и по реда на Закона за културното наследство.

(2) Националният военноисторически музей извършва и дейности по проучване, регистриране, опазване и поддържане на военните паметници.

(3) Националният военноисторически музей е юридическо лице - второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към министъра на отбраната.

(4) Устройството и дейността на Националния военноисторически музей се определят с правилник на министъра на отбраната съгласувано с министъра на културата.”

§ 22. В чл. 130 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Контролът над въздухоплаването във въздушното пространство на Република България при осъществяване на дейността по ал. 1 се извършва от Българската армия съвместно със специализирани структури от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Министерството на вътрешните работи, Министерството на външните работи и Държавна агенция „Национална сигурност” при условия и по ред, определени с наредба на Министерския съвет.”

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

§ 23. Член 133 се изменя така:

„Чл. 133. (1) Военната служба е държавна служба с особено предназначение за подготовка и осъществяване на въоръжена защита на страната. Гражданите, приети на военна служба, са военнослужещи.

(2) Военната служба в мирно време се изпълнява като професия в Министерството на отбраната, в Българската армия, в структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната, както и в други държавни органи и ведомства при условия и по

ред, определени с този закон, с правилника за прилагането му, с уставите на въоръжените сили и със сключения договор.”

§ 24. В чл. 134, ал. 1 думите „като професия във военните формирования и структурите на Министерството на отбраната” се заличават.

§ 25. Създава се чл. 134а:

„Чл. 134а. (1) Правоотношението по изпълнение на военната служба възниква въз основа на договор за военна служба.

(2) С договора за военна служба задължително се определят наименованието на длъжността, на която военнослужещият се назначава, съответстващото й военно звание, срокът на службата, условията за обучение и повишаване на квалификацията му, условията и редът за кариерното му развитие, правата, задълженията и отговорностите на страните по договора.”

§ 26. Член 135 се изменя така:

„Чл. 135. (1) Военнослужещите са офицери, офицерски кандидати, сержанти (старшини), войници (матроси).

(2) Курсантите са военнослужещи с особен статус.”

§ 27. Член 138 се изменя така:

„Чл. 138. (1) Военните звания са:

В Сухопътните сили и във Военновъздушните сили	**Във Военноморските сили**
1. Войнишки звания	
Редник - 1-ви клас	Матрос – 1-ви клас
Редник – 2-ри клас	Матрос – 2-ри клас
Редник – 3-ти клас	Матрос – 3-ти клас
Ефрейтор - 1-ви клас	Старши матрос - 1-ви клас
Ефрейтор – 2-ри клас	Старши матрос - 2-ри клас
2. Сержантски звания	**Старшински звания**
Младши сержант	Старшина II степен
Сержант	Старшина I степен
Старши сержант	Главен старшина
Старшина	Мичман
3. Звания за офицерски кандидати	
Офицерски кандидат - 1-ви клас	Офицерски кандидат - 1-ви клас
Офицерски кандидат - 2-ри клас	Офицерски кандидат - 2-ри клас
4. Младши офицерски звания	
Лейтенант	Лейтенант
Старши лейтенант	Старши лейтенант
Капитан	Капитан-лейтенант
5. Старши офицерски звания	

Майор	Капитан III ранг
Подполковник	Капитан II ранг
Полковник	Капитан I ранг
6. Висши офицерски звания	
Бригаден генерал	Комодор
Генерал-майор	Контраадмирал
Генерал-лейтенант	Вицеадмирал
Генерал	Адмирал

(2) На курсантите във военните висши училища се присвояват звания :

1. курсант;

2. курсант-младши сержант (за ВМС – курсант-старшина II степен);

3. курсант-сержант (за ВМС – курсант-старшина I степен);

4. курсант-старши сержант (за ВМС – курсант-главен старшина);

5. курсант – старшина (за ВМС – курсант-мичман).”

§ 28. Член 139 се отменя.

§ 29. В чл. 141 се правят следните изменения и допълнения:

1.В ал. 1:

а) в т. 1 след думите „и средно или по-високо образование - за” се добавя „офицерските кандидати”;

б) в т. 2 след думите „33 години - за” се добавя „офицерските кандидати и”;

в) създава се т. 9:

„9. са психологично пригодни.”

2.В ал. 2 думите „и психолози” се заличават.

3.Алинея 3 се изменя така:

„(3) Психологичната пригодност за военна служба се определя от специализирани звена и органи по психологичното осигуряване при условия и по ред, определени с акт на министъра на отбраната.”

4.В ал. 5 думите „лица с двойно или с чуждо гражданство или без гражданство” се заменят с „български граждани с двойно гражданство”.

§ 30. Член 142 се изменя така:

„Чл. 142. (1) Условията и редът за приемане във военните висши училища и професионални колежи се определят с наредба на министъра на отбраната.

(2) Курсантите сключват договори за военна служба, в чийто срок се включва срокът на обучението. За срока на обучение във военните висши училища курсантите се подготвят за изпълнение на военна служба като професия и им се осигурява:

1. пълна държавна издръжка;

2. безплатно медицинско обслужване;

3. възможност за избор в колективните органи за управление на военното висше училище;

4. ваканция в размер на 30 календарни дни за учебна година по ред и при условия, определени с правилниците за устройството и дейността на военните висши училища;

5. стипендии при условия, по ред и в размери, определени с акт на министъра на отбраната;

6. задължително застраховане срещу смърт и неработоспособност вследствие на злополука при или по повод изпълнение на задължения във връзка с подготовката им за изпълнение на военна служба.

(3) Времето за обучение на курсантите не се зачита за трудов стаж.

(4) Курсантите се повишават в званията по чл. 138, ал. 2 със заповед на началника на военното висше училище при условия и по ред, определени с правилника за устройството и дейността му.

(5) Завършилите обучението курсанти са длъжни да изпълняват военна служба за срок, не по-кратък от 10 години.

(6) Правата и задълженията на обучаваните по ал. 1 се определят с правилниците за устройството и дейността на военните висши училища и в договора за военна служба.”

§ 31. В чл. 144 се правят следните изменения и допълнения:

1.В ал. 1 изречение второ се изменя така:

„То преминава начална и специална военна подготовка във военно висше училище, в професионален колеж или в учебен център, освен в случаите, когато е било на военна служба.”

2.Алинея 3 се изменя така:

„(3) Срокът на договора с лицата по ал. 1 не може да бъде по-кратък от 7 години за офицерите, 5 години за офицерските кандидати и сержантите (старшините) и 3 години за войниците (матросите).”

3.Алинеи 4 и 5 се отменят.

§ 32. В чл. 146 т. 3 се изменя така:

„3. на офицерските кандидати, на сержантите (старшините) и на войниците (матросите) - със заповед на

министъра на отбраната или на оправомощени от него длъжностни лица.”

§ 33. В чл. 147 ал. 3 и 4 се изменят така:

„(3) При подаване на заявлението кандидатът прилага свидетелство за съдимост и подписва декларация за наличие на обстоятелствата по чл. 141, ал. 1, т. 5 – 7.

(4) При приемане за обучение във военните висши училища кандидатът прилага свидетелство за съдимост и подписва декларацията по ал. 3.”

§ 34. Член 148 се изменя така:

„Чл. 148. (1) Договорите за военна служба се сключват с министъра на отбраната или с оправомощени от него длъжностни лица.

(2) Редът и допълнителните условия за сключване на договора за военна служба се определят с правилника за прилагане на закона.”

§ 35. Създава се чл. 148а:

„Чл. 148а. (1) При подписване на договора за военна служба военнослужещият подава декларация за имотното състояние и доходите си, декларация, че не членува в политическа партия, и декларация за липса на обстоятелства по чл. 188.

(2) При промяна на имотното състояние военнослужещите подават декларация в едномесечен срок от настъпването ѝ.”

§ 36. В чл. 149 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Военнослужещият постъпва на служба по местоназначението си в 10-дневен срок от датата на сключване на договора за военна служба и полага военна клетва, което се удостоверява с подписване на клетвен лист и акт за встъпване в длъжност.”

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Ако по независещи от него причини военнослужещият не постъпи на служба или не положи клетва в срока по ал. 1, се определя нов срок за встъпване.”

§ 37. Членове 150 и 151 се отменят.

§ 38. Член 152 се изменя така:

„Чл. 152. (1) Ако военнослужещият не подаде декларациите по чл. 148а, ал. 1, не постъпи на служба или не положи клетва, правоотношението по изпълнение на военна служба се смята за невъзникнало, освен ако това се дължи на независещи от него причини.

(2) Изпълнението на военната служба започва с полагането на военна клетва и встъпването в длъжност.”

§ 39. В чл. 154 ал. 2 се отменя.

§ 40. В чл. 155, ал. 3 след думата „редник” се добавя „1-ви клас” и след думата „матрос” се добавя „1-ви клас”.

§ 41. В чл. 157 ал. 3 се изменя така:

„(3) Критериите, условията и редът за атестиране се определят с акт на министъра на отбраната.”

§ 42. В чл. 160 се правят следните изменения и допълнения:

1.В ал. 1:

а) в т. 1 числото „49” се заменя с „45”;

б) в т. 2 след думите „сержантите (старшините)” се поставя запетая и се добавя „офицерските кандидати”;

в) в т. 7 числото „60” се заменя с „58”;

г) в т. 8 числото „60” се заменя с „59”.

2. В ал. 2 думите „до”, „включително” и „или научна степен „доктор на науките” се заличават.

3. Алинея 3 се изменя така:

”(3) По решение на министъра на отбраната лицата с научно звание "доцент" или "старши научен сътрудник II степен" и "професор" или "старши научен сътрудник I степен" могат да продължат да заемат длъжностите до навършване на 60 години."

§ 43. Член 161 се изменя така:

„Чл. 161. Договорът за военна служба се прекратява:

1. на офицерите от висшия команден състав – със заповед на министъра на отбраната въз основа на указ на президента на републиката за освобождаване от военна служба по предложение на Министерския съвет;

2. на останалите офицери - със заповед на министъра на отбраната или на оправомощени от него длъжностни лица;

3. на офицерските кандидати, сержантите (старшините) и на войниците (матросите) - със заповед на министъра на отбраната или на оправомощени от него длъжностни лица.”

§ 44. В чл. 162 се правят следните изменения и допълнения:

1. В основния текст думите „Правоотношението за изпълнение на военна служба се прекратява” се заменят с „Договорът за военна служба се прекратява и военнослужещият се освобождава от военна служба”.

2. Създава се т. 1а:

”1а. с изтичане на уговорения срок;”.

3. Точка 3 се изменя така:

„3. при настъпила негодност за военна служба или психологична непригодност, установена от военномедицинските органи, съответно от органите по чл. 141, ал. 3.”

§ 45. В чл. 163, ал. 1 думите „Правоотношението за изпълнение на военна служба може да се прекрати” се заменят с „Договорът за военна служба се прекратява и военнослужещият се освобождава от военна служба”.

§ 46. В чл. 164 се правят следните изменения:

1. В основния текст думите „Правоотношението за изпълнение на военна служба може да се прекрати” се заменят с „Договорът за военна служба може да се прекрати и военнослужещият да се освободи от военна служба”.

2. Точки 2 и 3 се изменят така:

„2. промяна в изискванията за заемане на длъжността по Класификатора на длъжностите на военнослужещите в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия, на които военнослужещият не отговаря;

3. изтичане на максималния срок за престояване в старши офицерски звания и невъзможност на военнослужещия да се предложи длъжност, изискваща по-високо военно звание и съответстваща на образованието и професионалната му квалификация;”.

§ 47. В чл. 165 се правят следните изменения и допълнения:

1. В основния текст думите „Правоотношението за изпълнение на военна служба се прекратява” се заменят с „Договорът за военна служба се прекратява и военнослужещият се освобождава от военна служба”.

2. В т. 1 накрая се добавя „с изключение на случаите по чл. 141, ал. 5;”

3. В т. 5 изречение второ се заличава.

4. Точка 6 се отменя.

5. Точки 7 и 8 се изменят така:

„7. при отказ за издаване, при отнемане на разрешението за достъп до класифицирана информация или при отказ на военнослужещия да подаде документи за проучване при условията и по реда на Закона за защита на класифицираната информация;

8. при изтичане на максималния срок за престояване в старши офицерски звания и отказ на военнослужещия да заеме предложената му длъжност, изискваща по-високо военно звание и

съответстваща на образованието и професионалната му квалификация;”.

6. Точка 10 се отменя.

§ 48. В чл. 166, ал. 1 думите „прекратяване на правоотношението за изпълнение на военна служба” се заменят с „прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба”.

§ 49. В чл. 167 ал. 1 се изменя така:

„(1) В случаите по чл. 164, т. 1 и 2 в срока на предизвестието военнослужещите могат да кандидатстват за заемане на нова длъжност.”

§ 50. В чл. 168 думите ”правоотношението за изпълнение на” се заменят с „договора за”.

§ 51. Член 169 се изменя така:

„Чл. 169. Военнослужещите, придобили право на пенсия при условията на чл. 69 от Кодекса за социално осигуряване, се освобождават от военна служба по тяхна молба от министъра на отбраната или от оправомощените от него длъжностни лица по чл. 161, т. 2 и 3.”

§ 52. В чл. 170, ал. 1 думите „Правоотношението по изпълнение на” се заменят с „Договорът за”.

§ 53. Член 171 се изменя така:

„Чл. 171. (1) Военнослужещите могат да обжалват заповедта за прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(2) Обжалването на заповедта за прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба не спира нейното изпълнение.

(3) По производството по ал. 1 не се събират държавни такси.”

§ 54. В чл. 174 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „утвърдени от” се заменят с „определени със заповед на”.

2. Създава се ал. 3:

„(3) Със заповедта по ал. 1 министърът на отбраната определя реда за носене на униформа и отличителни знаци от пенсионираните военнослужещи, ветераните от войните и военноинвалидите.”

§ 55. В чл. 178, ал. 1 думите „на Министерството на отбраната” се заменят със „за ръководство на отбраната, на длъжностните лица за управление на отбраната и на въоръжените сили”.

§ 56. В чл. 182, ал. 3 накрая се поставя запетая и се добавя „когато носят военна униформа”.

§ 57. Навсякъде в чл. 183 след думата „религиозни” се добавя „атеистични, политически и идеологически”.

§ 58. В чл. 186 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в изречение първо думите „извън служебните си задължения” се заличават;

б) в изречение второ накрая се поставя запетая и се добавя „в структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и в Българската армия”.

2. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Взаимоотношенията между сдруженията на военнослужещи и Министерството на отбраната се уреждат със споразумения.”

§ 59. В чл. 187 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 накрая се добавя „след обявяване на регистрацията от съответната избирателна комисия”.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Военнослужещият, избран за президент, вицепрезидент на републиката, народен представител, член на Европейския парламент от Република България, общински съветник или кмет от независима листа, се смята в неплатен отпуск за времето на мандата и след прекратяване на пълномощията му се осигурява заемането на същата или друга длъжност в съответствие с притежаваното военно звание и квалификация.”

§ 60. В чл. 188 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2:

а) точка 2 се изменя така:

„2. е едноличен търговец, съдружник в търговско дружество, управител, търговски пълномощник, прокурист, търговски представител, търговски посредник, ликвидатор, синдик, член на управителни или контролни органи на търговско дружество или кооперация;”

б) в т. 3 след думата „дейност” се добавя ”или работи по трудово правоотношение”;

в) в т. 4 думите „по трудово правоотношение или” и „медицинска” се заличават.

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) При установяване на несъвместимост по ал. 2, т. 1 на военнослужещия се предлага друга длъжност, съответстваща на притежаваното военно звание и квалификация. При отказ от негова страна да заеме предложената му длъжност или при невъзможност да му се предложи такава в едномесечен срок от установяване на несъвместимостта договорът за военна служба се прекратява по реда на чл. 165, т. 5.”

3. Досегашните ал. 3, 4 и 5 стават съответно ал. 4, 5 и 6.

§ 61. Създават се чл. 188а и 188б:

„Чл. 188а. (1) Военнослужещите са длъжни да декларират по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси всеки частен интерес, който имат във връзка с функциите на структурата или военното формирование, в което изпълняват военната служба.

(2) Военнослужещите са длъжни да не участват при обсъждането, подготовката и вземането на решения, когато те или свързаните с тях лица са заинтересувани от съответното решение или когато имат със заинтересуваните лица отношения, пораждащи основателни съмнения в тяхната безпристрастност.

(3) В случаите по ал. 2 военнослужещите писмено уведомяват министъра на отбраната, съответно оправомощените от него длъжностни лица по чл. 146, т. 2 и 3.

(4) При наличие на обстоятелствата по ал. 1 военнослужещите се отстраняват от изпълнение на служебни задължения, свързани с възникналия конфликт на интереси по ал. 1.

Чл. 188б. (1) Военнослужещите не могат да приемат или да улесняват приемането нито за себе си, нито за свързани с тях лица на подаръци, дарения, пътувания, настаняване в хотел, оказване на гостоприемство, отстъпки от дължими плащания, преференциални заеми или други облаги или услуги, които водят до оказване на влияние върху изпълнението на служебните им задължения в полза на предлагащия облагата или услугата.

(2) Военнослужещите не могат да ползват служебното си положение с цел придобиване на облаги за себе си или за свързани с тях лица, дори и когато получаването на облагите няма да окаже влияние върху изпълнението на служебните им задължения.

(3) Военнослужещите нямат право да дават или да предлагат подаръци или извършване на други услуги, които биха довели до оказване на влияние върху изпълнението на служебните задължения на приемащия.

(4) Приемането или предлагането на подаръци или облаги въз основа на служебно положение се счита за корупционна практика.

(5) Военнослужещите могат да приемат подаръци на стойност до 50 лв. еднократно през календарната година.”

§ 62. В чл. 192 се създава ал. 3:

„(3) В случая по ал. 2 отпускът поради бременност и раждане се ползва по ред, определен с правилника за прилагане на закона.”

§ 63. В чл. 194 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 думата „продължителността” се заменя с „общата продължителност”.

2. Алинея 4 се изменя така:

„(4) За изпълнение на службата през почивните дни на военнослужещия се заплаща допълнително възнаграждение в размер 50 на сто, изчислено върху основното му възнаграждение, а за дните на официалните празници - допълнително възнаграждение в размер 100 на сто, изчислено върху основното му възнаграждение.”

3. В ал. 5 след думите „както и” се добавя „при дежурства по график”.

§ 64. В чл. 196 думите „за часовете над служебното време по чл. 194, ал. 2 или за почивни или празнични дни” се заличават.

§ 65. Член 198 се изменя така:

„Чл. 198. (1) Командирите и началниците са длъжни да осигуряват на военнослужещите ползването на платения годишен отпуск в съответната календарна година. Отлагането на платения годишен отпуск за следващата календарна година се допуска по изключение, при невъзможност да се осигури ползването му през съответната календарна година.

(2) Командирите и началниците носят дисциплинарна отговорност, ако не осигуряват ползването на платения годишен отпуск на военнослужещите при условията по ал. 1.”

§ 66. В чл. 201 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Отпускът по ал. 1 не се включва в другите отпуски, определени с този закон.”

§ 67. В чл. 202, ал. 1, т. 3 думите „като общински съветници или” се заличават.

§ 68. Създава се чл. 202а:

“Чл. 202а. (1) След завръщане от операция или мисия извън територията на страната военнослужещият и членовете на неговото семейство имат право на 7-дневна безплатна почивка в почивните бази на Министерството на отбраната или на 7-дневно безплатно възстановяване в болниците за долекуване, продължително лечение и рехабилитация във Военномедицинската академия. За времето на почивката и възстановяването на военнослужещия се разрешава допълнителен платен отпуск, а на съпругата (съпруга) работодателят или органът по назначаването разрешава ползването на платен отпуск.

(2) Необходимите средства по ал. 1 за безплатната почивка и възстановяване се планират по бюджета на операцията или мисията.”

§ 69. В чл. 204 думите „определено по служебното им правоотношение към момента на започване ползването на отпуска” се заменят с „което включва основното месечно възнаграждение и допълнителните възнаграждения с постоянен характер към момента на започване ползването на отпуска”.

§ 70. В чл. 212, ал. 3, т. 2 след предлога „за” се добавя „офицерски кандидати и”.

§ 71. Член 213 се изменя така:

„Чл. 213. На военнослужещите се изплаща допълнително възнаграждение за продължителна служба върху основното месечно възнаграждение в размер 2 на сто за всяка прослужена година на военна служба, но не повече от 40 на сто.”

§ 72. В чл. 214 се правят следните изменения:

1. В ал. 1:

а) точка 4 се изменя така:

„4. образователна и научна степен „доктор” или научна степен „доктор на науките”, изискващи се за длъжността, която заемат;”

б) в т. 5 думите „въз основа на атестация” се заличават.

2. Алинея 3 се отменя.

§ 73. В чл. 218 накрая се добавя „с постоянен и непостоянен характер”.

§ 74. В чл. 220 думата „обществено” се заменя със „социално”.

§ 75. В чл. 223 се създава ал. 3:

„(3) Министърът на отбраната съгласувано с министъра на финансите определя длъжностите за военнослужещи, които задължително се застраховат за гражданска отговорност за сметка на държавния бюджет.”

§ 76. Член 224 се изменя така:

„Чл. 224. (1) На военнослужещите се осигуряват:

1. униформено облекло или левовата му равностойност;

2. порционни пари;

3. безплатна храна и ободряващи напитки при носене на дежурства, при занятия, учения, тренировки и лагери и при извършване на дейности със специфичен характер;

4. лични предпазни средства, специално и работно облекло и друго вещево имущество и снаряжение.

(2) Доволствията по ал. 1 не се облагат с данъци и се осигуряват в размери, по норми, при условия и по ред, определени с акт на министъра на отбраната.”

§ 77. Член 225 се отменя.

§ 78. Създават се чл. 226а - 226м:

„Чл. 226а. (1) Министърът на отбраната може да създава социални кухни, домове за пенсионирани военнослужещи, ветерани и военноинвалиди, военни клубове, центрове към тях, както и други звена.

(2) Организацията и дейността на структурите и звената по ал. 1 се определят с акт на министъра на отбраната.

Чл. 226б. (1) Министерството на отбраната създава жилищен фонд за задоволяване жилищните нужди на военнослужещите, състоящ се от изградени със собствени средства, наети или придобити служебни жилища, ателиета и гаражи.

(2) Условията и редът за ползване на имотите по ал. 1 се определят с акт на министъра на отбраната.

(3) Военнослужещите заплащат наем за ползваните от тях жилища, ателиета и гаражи при условията и по реда на глава четвърта от Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост, приет с Постановление № 254 на Министерския съвет от 2006 г., както и наем за предоставените движими вещи.

Чл. 226в. (1) На военнослужещите, на които Министерството на отбраната не може да предложи жилище и които живеят при условията на свободно договаряне, се изплащат компенсационни суми при условия и по ред, определени с акт на министъра на отбраната.

(2) Компенсационни суми не се изплащат, ако военнослужещият писмено е отказал предложено му от фонда на министерството жилище.

Чл. 226г. (1) Военнослужещите от Министерството на отбраната, от структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и от Българската армия, както и членовете на техните семейства ползват лечебните, санаториалните и профилактичните заведения, военните клубове, почивната и спортната база към министерството при условия и по ред, определени с акт на министъра на отбраната.

(2) Част от разходите за осигуряване на отдиха и възстановяване здравето на военнослужещите и членовете на техните семейства могат да се извършат в рамките на предвидените в бюджета на Министерството на отбраната средства за социално-битово и културно обслужване за съответната година при условия и по ред, определени с акт на министъра на отбраната.

Чл. 226д. (1) За осигуряване на успешен преход в цивилната сфера на освобождаваните от военна служба в Министерството на отбраната се изгражда и поддържа система за адаптация чрез:

1. професионално ориентиране;

2. мотивационна подготовка;

3. квалификационни курсове;

4. подготовка за започване на самостоятелна стопанска дейност;

5. съдействие за устройване на работа;

6. информиране за възможностите по т. 1 - 5.

(2) Финансирането на дейностите по ал. 1 се разпределя, както следва:

1. по т. 3 - 70 на сто за сметка на бюджета на Министерството на отбраната и 30 на сто за сметка на военнослужещия;

2. по т. 1, 2, 4 - 6 - за сметка на бюджета на Министерството на отбраната.

(3) Условията и редът за осъществяване на дейностите по ал. 1 се определят с наредба на министъра на отбраната.

Чл. 226е. (1) При освобождаване от военна служба, с изключение на освобождаване поради наложено дисциплинарно наказание "уволнение", военнослужещите могат да се ползват от правата по чл. 226д, ал. 1, т. 1, 2, 4 - 6.

(2) Подлежащите на освобождаване от военна служба на основание чл. 162, т. 2, чл. 164 и 169, както и станалите негодни за военна служба при или по повод изпълнение на служебните си задължения имат право еднократно и на квалификационен курс.

(3) Продължителността на квалификационните курсове е до 6 месеца.

(4) За времето на обучението по ал. 3 на военнослужещите се осигурява допълнителен платен отпуск.

Чл. 226ж. (1) Пенсионираните военнослужещи, военноинвалидите, военнопострадалите и ветераните от войните, както и членовете на техните семейства ползват лечебните заведения, санаториумите и профилактичните заведения,

почивната и спортната база и военните клубове към Министерството на отбраната при условия и по ред, определени с акт на министъра на отбраната.

(2) Пенсионираните военнослужещи, военноинвалидите, военнопострадалите и ветераните от войните могат да ползват безплатно социалните кухни към Министерството на отбраната.

(3) Лицата по ал. 2 могат да ползват домовете за пенсионирани военнослужещи, а ветераните от войните и военноинвалидите - домовете за ветерани и военноинвалиди, при условия и по ред, определени с акт на министъра на отбраната.

Чл. 226з. Военнослужещите от Министерството на отбраната, от структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и от Българската армия, както и пенсионираните военнослужещи, ветераните от войните, военноинвалидите и военнопострадалите, изпаднали в тежко материално положение, могат да бъдат подпомагани с парични средства при условия и по ред, определени с наредба на министъра на отбраната.

Чл. 226и. (1) Децата на загинали при или по повод изпълнение на службата военнослужещи и преживелият техен родител имат правата по чл. 226г.

(2) За времето на обучението на децата по ал. 1 в основни, средни училища и в редовна форма на обучение във висшите училища в страната до навършване на 26-годишна възраст Министерството на отбраната им осигурява стипендия при условия, по ред и в размер, определени с акт на министъра на отбраната.

Чл. 226к. Разноските по погребението на починал военнослужещ са за сметка на Министерството на отбраната. Със съгласието на близките на военнослужещия се отдават военни почести.

Чл. 226л. Преживелият съпруг (съпруга), децата и родителите на загинал при или по повод изпълнение на службата военнослужещ имат право на безплатна медицинска и психологична помощ по ред, определен с акт на министъра на отбраната.

Чл. 226м. (1) Министърът на отбраната може да подпомага военно-патриотични съюзи, неправителствени организации със сфера на дейност в сигурността и отбраната, сдружения на военнослужещи, резервисти, ветерани от войните, военноинвалиди и военнопострадали, създадени като юридически лица за осъществяване на обществено полезна дейност, като им оказва финансова или материална помощ.

(2) Министърът на отбраната може да предоставя на съюзите, организациите и сдруженията по ал. 1 за ползване по предназначение имоти в управление на Министерството на отбраната за осъществяване на тяхната дейност при условията и по реда на Закона за държавната собственост.”

§ 79. В чл. 227 се правят следните изменения:

1.В ал. 5 думите „чл. 224, ал. 1” се заменят с ”чл. 224, ал. 1, т. 1”.

2.В ал. 8 цифрата ”8” се заменя със „7”.

§ 80. В чл. 230 се създава ал. 4:

„(4) Обезщетението по ал. 1 се изплаща при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет.”

§ 81. В чл. 231, ал. 3 числото „27” се заменя с „26”.

§ 82. В чл. 233 ал. 7 се изменя така:

„(7) За изплатеното обезщетение Министерството на отбраната има право на иск срещу лицето, което виновно е причинило увреждането или смъртта, или може да поиска издаване на заповед за изпълнение по реда на чл. 410, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс срещу това лице, когато вината му е установена с влязла в сила присъда.”

§ 83. В чл. 234 се правят следните изменения и допълнения:

1. В основния текст след думите „военна служба” се добавя „на преместването” и се поставя запетая.

2. Точка 2 се изменя така:

„2. допълнителни месечни възнаграждения за продължителна служба, за специфични условия при изпълнение на военната служба с постоянен характер и за образователна и научна степен „доктор” или за научна степен „доктор на науките”.”

§ 84. Член 235 се изменя така:

„Чл. 235. На военнослужещите се изплащат възнаграждения и обезщетения по този закон при условия и по ред, определени с акт на министъра на отбраната.”

§ 85. В чл. 240 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 изречение второ се заличава.

2. Създават се ал. 4 и 5:

„(4) Пенсионираните военнослужещи, ветераните от войните и военноинвалидите могат да бъдат награждавани с отличия и награди при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

(5) Левовата равностойност на наградите по ал. 1-4 не се облага с данък.”

§ 86. В чл. 245, ал. 1 т. 4 се изменя така:

„4. системни нарушения на правилата за защита на класифицираната информация, довели до нерегламентиран достъп по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация;”.

§ 87. В чл. 249 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „забележка и мъмрене” се заменят със „забележка, мъмрене и строго мъмрене” и цифрата „6” се заменя с „3”.

2. В ал. 2 думите „една година” се заменят с „6 месеца”.

§ 88. В чл. 260 ал. 2 се изменя така:

„(2) Курсантите, отстранени от обучение по реда, определен с правилниците на военните висши училища, или напуснали по собствено желание по време на обучението възстановяват разходите за издръжка и обучение за периода, в който са били обучавани.”

§ 89. В чл. 266, ал. 2 думите „специализираните формирования на въоръжените сили” се заменят със „структурите по чл. 50, ал. 2”.

§ 90. Създават се чл. 285а и 285б:

„Чл. 285а. (1) Цивилните служители са длъжни да декларират по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси всеки частен интерес, който имат във връзка с функциите на структурата или военно формирование, в което изпълняват служебните си задължения или работят.

(2) Цивилните служители са длъжни да не участват при обсъждането, подготовката и вземането на решения, когато те или свързаните с тях лица са заинтересувани от съответното решение или когато имат със заинтересуваните лица отношения, пораждащи основателни съмнения в тяхната безпристрастност.

(3) В случаите по ал. 2 цивилните служители писмено уведомяват органа по назначаването или работодателя.

(4) При наличие на обстоятелствата по ал. 1 цивилните служители се отстраняват от изпълнение на служебни задължения, свързани с възникналия конфликт на интереси по ал. 1.

Чл. 285б. (1) Цивилните служители не могат да приемат или да улесняват приемането нито за себе си, нито за свързани с тях лица на подаръци, дарения, пътувания, настаняване в хотел, оказване на гостоприемство, отстъпки от дължими плащания, преференциални заеми или други облаги или услуги, които водят до оказване на влияние върху изпълнението на служебните им задължения в полза на предлагащия облагата или услугата.

(2) Цивилните служители не могат да ползват служебното си положение с цел придобиване на облаги за себе си или за свързани с тях лица, дори и когато получаването на облагите няма да окаже влияние върху изпълнението на служебните им задължения.

(3) Цивилните служители нямат право да дават или да предлагат подаръци или извършване на други услуги, които биха

довели до оказване на влияние върху изпълнението на служебните задължения на приемащия.

(4) Приемането или предлагането на подаръци или облаги въз основа на служебно положение се счита за корупционна практика.

(5) Цивилните служители могат да приемат подаръци на стойност до 50 лв. еднократно през календарната година.”

§ 91. В чл. 290, ал. 2 думите „изпълнителните директори на изпълнителни агенции към министъра на отбраната и ръководителите на службите и структурите по чл. 77, ал. 2, т. 4 и 5” се заменят с „постоянният секретар на отбраната и ръководителите на структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната”.

§ 92. Член 291 се изменя така:

„Чл. 291. Трудовите договори с цивилните служители по трудово правоотношение се сключват, изменят и прекратяват при условията и по реда на Кодекса на труда, а с тези, заемащи преподавателски, научно-преподавателски и научноизследователски длъжности във военните висши училища - по реда на Закона за висшето образование и Закона за научните степени и научните звания.”

§ 93. В чл. 296 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 т. 5 се изменя така:

„5. образователна и научна степен „доктор” или научна степен „доктор на науките”, изискващи се за длъжността, която заемат;”.

2. Алинея 3 се отменя.

§ 94. В чл. 298 ал. 2 се изменя така:

„(2) На цивилните служители се осигуряват порционни пари.”

§ 95. Създава се чл. 298а:

„Чл. 298а. (1) Цивилните служители се ползват от правата по чл. 226б, 226в, 226г и 226з.

(2) С правата по чл. 226г се ползват и членовете на семействата на цивилните служители.”

§ 96. Глава десета се отменя.

§ 97. В чл. 319 ал. 2 се изменя така:

„(2) Министърът на отбраната може да продава жилища, ателиета и гаражи от жилищния фонд на Министерството на отбраната, които се намират в населени места, в които няма структури на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и на Българската армия, при условия и по ред, определени в акт на Министерския съвет.”

§ 98. В чл. 321 ал. 2 и 3 се отменят.

§ 99. Член 327 се изменя така:

„Чл. 327. (1) За участие в процедурите по чл. 326 министърът на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице изисква от кандидатите да представят декларация за произход и собственик на капитала.

(2) Членове на комисиите, на журито и на консултантите, участващи в процедурите по Закона за обществените поръчки, свързани с изграждане на инфраструктурни обекти и за доставка на въоръжение, техника и друго оборудване за нуждите на отбраната, задължително декларират, че:

1. нямат материален интерес от възлагането на обществената поръчка на определен кандидат или участник;

2. не са "свързани лица" по смисъла на Търговския закон с кандидат или участник в процедурата или с посочените от него подизпълнители, или с членове на техните управителни или контролни органи;

3. нямат частен интерес по смисъла на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси от възлагането на обществената поръчка.

(3) Членовете на комисиите, на журито и консултантите по ал. 2 са длъжни да пазят в тайна обстоятелствата, които са узнали във връзка със своята работа в комисията.

(4) Членовете на комисиите, на журито и консултантите представят на възложителя декларация за съответствие на обстоятелствата по ал. 2 и за спазване изискванията на ал. 3 след получаване на списъка с кандидатите или участниците и на всеки етап от процедурата, когато настъпи промяната в декларираните обстоятелства.

(5) Неизпълнението на задълженията по ал. 2-4 са основание за търсене на дисциплинарна отговорност.

(6) Като член на комисиите за разглеждане на оферти в процедури за възлагане на обществени поръчки по чл. 13, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за обществените поръчки се включва представител на Държавна агенция „Национална сигурност” или представител на служба „Военна полиция”.”

§ 100. Създават се чл. 327а и 327б:

„Чл. 327а. Военнослужещ или цивилен служител, изпълняващ действия по управление, разпореждане или контрол в Министерството на отбраната, в структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната или в Българската армия няма право в продължение на три години от освобождаването му от военна служба или от прекратяване на служебното му правоотношение да сключва трудови договори или други договори с търговските дружества или кооперации, по отношение на които в последната година от изпълнението на службата му е осъществявал действия по управление, разпореждане или контрол или е сключвал

договори с тях, както и да е съдружник, да притежава дялове или акции, да е управител или член на орган на управление или контрол на такива търговски дружества или кооперации.

Чл. 327б. (1) Военнослужещ или цивилен служител, изпълняващ действия по управление, разпореждане или контрол в Министерството на отбраната, в структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната или в Българската армия, който в последната година от изпълнението на правомощията или задълженията си по служба е участвал в провеждането на процедури за обществени поръчки или в процедури, свързани с предоставяне на средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз на българската държава, няма право в продължение на три години от освобождаването му от военна служба или от прекратяване на служебното му правоотношение да участва или да представлява физическо или юридическо лице в такива процедури пред структурите, в които е служил.

(2) Забраната за участие в процедури за обществени поръчки или в процедури, свързани с предоставяне на средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз на българската държава, се прилага и за юридическо лице, в което лицето по ал. 1 е станало съдружник, притежава дялове или е управител или член на орган на управление или контрол след освобождаването му от военна служба или от прекратяване на служебното му правоотношение.”

§ 101. В § 1 от Допълнителната разпоредба се правят следните изменения и допълнения:

1. Създават се т. 1а, 1б и 1в:

„1а. „Мирно време” е времето, през което в страната не е обявено „положение на война” или „военно положение”.

1б. „Военно време” е времето, през което в страната е обявено „положение на война” или „военно положение”.

1в. „Сили от системата за национална сигурност на Република България” са: въоръжените сили, структурните звена на Министерството на вътрешните работи, Държавна агенция „Национална сигурност”, Националната разузнавателна служба и Националната служба за охрана.”

2. В т. 13 думите „по т. 13” се заменят с „по т. 12”.

3.Създават се т. 17а и 17б:

„17а. “Непосредствена йерархическа връзка” е връзката на ръководство и контрол между военнослужещия и неговия непосредствен началник.

17б. ”Свързани лица” са лицата, посочени в § 1, т. 1 от Допълнителната разпоредба на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси.”

4. Създават се т. 19 – 23:

„19. "Допълнителни възнаграждения с постоянен характер" са допълнителните възнаграждения, които се изплащат ежемесечно заедно с основното месечно възнаграждение за постоянно съществуващи фактори, утежняващи условията за изпълнение на военната служба за заеманата длъжност.

20. „Криза" е нестабилност в политическата и обществената сфера, предизвикваща рязка промяна на установеното състояние на икономиката и обществения живот.

21. „Психологично пригоден за военна служба" е състояние на личността, при което лицето притежава психични ресурси и механизми, необходими за ефективното справяне с изискванията на военната служба.

22. „Охрана на въздушното пространство на Република България" е задача за осигуряване на въздушния суверенитет на страната и за пресичане на нарушения на въздухоплавателни средства, които извършват непозволено навлизане, ползване или прелитане през въздушното пространство на Република България или нарушават правилата на полетите.

23. „Контрол над въздухоплаването във въздушното пространство на Република България" е непрекъсната дейност по наблюдение, следене и идентифициране на въздухоплавателни средства, а при необходимост - и въвеждане на забрани, ограничения и други действия за осигуряване безопасността на въздухоплаването и спазване на установените правила и процедури за извършване на полети във въздушното пространство на Република България."

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 102. В чл. 24, ал. 1, чл. 35, ал. 2, чл. 143, ал. 1, чл. 147, ал. 1 и чл. 211, в наименованието на глава девета, чл. 284, чл. 297, ал. 1, чл. 316, ал. 1, т. 9, чл. 321, ал. 1, чл. 328, ал. 1 и чл. 329, ал. 3 и 6 думите „Министерството на отбраната" се заменят с „Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия".

§ 103. В чл. 24, ал. 3, чл. 26, т. 9, 13, 14, 25 и 26, чл. 27, т. 6, чл. 33, ал. 2, т. 3, 6 и 7, чл. 188, ал. 1, чл. 284, чл. 292, ал. 3, чл. 319, ал. 1, т. 1 и чл. 305, ал. 2 думата „министерството" се заменя с „Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия".

§ 104. Навсякъде в закона думите „структурите на министерството" се заменят с „Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия".

§ 105. Навсякъде в закона думите „специализираните формирования” и „специализираните формирования от въоръжените сили” се заменят със „структурите”.

§ 106. Навсякъде в закона думите “военни академии и висши военни училища” се заменят с “военни висши училища”, думите ”военните академии и висшите военни училища” се заменят с “военните висши училища” и думите ”военни академии, висши военни училища” се заменят с “военни висши училища”.

§ 107. Навсякъде в закона думите „план/плана за организационно изграждане и развитие на въоръжените сили” се заменят с „план/плана за развитие на въоръжените сили”, а думите „Национална/Националната военна стратегия” се заменят с „Национална/Националната отбранителна стратегия”.

§ 108. (1) В тримесечен срок от влизането в сила на закона със заварените на военна служба военнослужещи се сключват договори при условията и по реда на този закон, като министърът на отбраната или оправомощените от него длъжностни лица не могат да откажат сключването на договор. С военнослужещите, които през този срок изпълняват служебни задължения извън територията на страната или ползват законоустановен отпуск, договорът за военна служба се сключва след завръщането им в страната или след използването на разрешения им отпуск.

(2) Договорът за военна служба с лицата по ал. 1 се сключва за неопределено време. В случаите, когато срокът на поетото задължение за изпълнение на военна служба по чл. 142, ал. 5, чл. 144, ал. 3 или чл. 145, ал. 1 не е изтекъл, договорът за военна служба се сключва до изтичането на определения срок.

(3) Отказът за сключване на договор за военна служба се счита за предизвестие от военнослужещия за прекратяване на правоотношението за изпълнение на военна служба по реда на чл. 163.

§ 109. Параграф 9 от Преходните и заключителните разпоредби се отменя.

§ 110. Заварените към датата на влизане в сила на този закон военнослужещи запазват получавания размер на допълнителното възнаграждение за продължителна служба, докато това е по-благоприятно за тях.

§ 111. Заварените към датата на влизане в сила на този закон военнослужещи с военни звания „редник” („матрос”), „ефрейтор” („старши матрос”), и „офицерски кандидат” се считат за военнослужещи с военни звания „редник 1-ви клас” („матрос 1-ви клас”), „ефрейтор 1-ви клас” („старши матрос 1-ви клас”) и „офицерски кандидат 1-ви клас”.

§ 112. Курсантите, заварени като обучаеми във военните висши училища към датата на влизане в сила на този закон, се считат за военнослужещи с особен статус по този закон. С тях

се сключват договори за военна служба по този закон, в които се включва и срокът за обучение. Те продължават и приключват обучението си по утвърдените за целия курс на обучение учебни планове и програми.

§ 113. Завареният към датата на влизане в сила на този закон началник на отбраната изпълнява правомощията си за срока, предвиден по отменения чл. 82, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

§ 114. Незавършилите към датата на влизане в сила на този закон производства по продажба/замяна на жилища, ателиета и гаражи от жилищния фонд на Министерството на отбраната, за които има издадена заповед на министъра на отбраната за продажба/замяна, включително от военнослужещи и цивилни служители, чиито правоотношения с Министерството на отбраната са прекратени, се приключват в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон по цени, при условия и по ред, определени в съответствие с нормативната уредба, действала по време на издаване на заповедта.

§ 115. Незавършените производства за налагане на дисциплинарни наказания, за прекратяване на правоотношението за изпълнение на военна служба и освобождаване от военна служба, възстановяване на военнослужещ на длъжност при отмяна на освобождаването от военна служба от съда и за търсене на имуществена отговорност срещу военнослужещи се довършват по досегашния ред.

§ 116. Длъжностните наименования и възнагражденията на цивилните служители в Националната гвардейска част се приравняват на длъжностните наименования и възнагражденията на цивилните служители по трудово правоотношение от изпълнителна агенция към министъра на отбраната.

§ 117. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. - бр. 55 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59, 68, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г. и бр. 23, 25, 35, 41, 42 и 93 от 2009 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 26а, т. 3 думите "чл. 230" се заменят с "чл. 230 и чл. 231, ал. 1".

2. В чл. 26б думите "чл. 230" се заменят с "чл. 230 и чл. 231, ал. 1".

3. В чл. 42, ал. 3 думите „служебни правоотношения по изпълнение на военна служба” се заменят с „договори за военна служба”.

§ 118. В чл. 7, ал. 2, т. 12 от Закона за държавните резерви и военновременните запаси (обн., ДВ, бр. 9 от 2003 г.; попр., бр. 37 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 19, 69 и 105 от 2005 г., бр. 30 и 102 от 2006 г., бр. 54 от 2008 г. и бр. 35 от 2009 г.) се отменя.

§ 119. В Закона за защита на класифицираната информация (обн., ДВ, бр. 45 от 2002 г.; попр., бр. 5 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 31 от 2003 г., бр. 52, 55 и 89 от 2004 г., бр. 17 и 82 от 2006 г., бр. 46, 57, 95 и 109 от 2007 г., бр. 36, 66, 69 и 109 от 2008 г. и бр. 35, 42, 82 и 93 от 2009 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 18 ал. 5 се отменя.

2. В § 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби думите "структурите на Министерството на отбраната по чл. 77, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България" се заменят с "Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната, Съвместното оперативно командване и трите вида въоръжени сили от Българската армия".

3. Навсякъде в закона думите "структурите на Министерството на отбраната" се заменят с "Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия".

§ 120. В чл. 4, ал. 2 и чл. 123, ал. 3 от Закона за Държавна агенция "Национална сигурност" (обн., ДВ, бр. 109 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 69 и 94 от 2008 г. и бр. 22, 35, 42, 82 и 93 от 2009 г.) думите „структурите на Министерството на отбраната по чл. 77, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България" се заменят с "Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия".

§ 121. В чл. 24, ал. 2 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица (обн., ДВ, бр. 95 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 52, 64 и 113 от 2007 г., бр. 28, 43 и 106 от 2008 г. и бр. 25, 32, 35, 41 и 82 от 2009 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1:

а) в буква „г" думите „безплатната храна, предоставена в натура на военнослужещите съгласно чл. 225, ал. 1, т. 1 и 2 и чл. 286, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България" се заменят с „безплатна храна, предоставена на военнослужещите и цивилните служители съгласно чл. 224, ал. 1, т. 3 и чл. 286, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България";

б) в буква „д" след думите „Закона за Държавна агенция „Национална сигурност" се добавя „Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България", а думите „и по чл.

224, ал. 2 и чл. 298, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България" се заличават.

2. В т. 7 думите „чл. 303, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България" се заменят с „чл. 226в, ал. 1 и чл. 298а от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България".

3. В т. 16 думите „по чл. 312 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България" се заменят с „по чл. 226з и 298а от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България".

§ 122. (1) Подзаконовите актове по прилагането на този закон се привеждат в съответствие с него в 9-месечен срок от влизането му в сила, като до приемането им се прилагат издадените подзаконови нормативни актове, доколкото не противоречат на този закон.

(2) Подзаконовите актове, издадени по прилагането на отменените чл. 102 и 103 от закона, се прилагат до приемането на правилника по чл. 100, ал. 5.

§ 123. Законът влиза в сила от 1 януари 2010 г.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на ……
2009 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България

С предложения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България се преодоляват основни вътрешни противоречия и празноти в действащия закон и нормативно се уреждат по нов начин обществени отношения в областта на отбраната и въоръжените сили, имащи за основна цел:

а) по-нататъшно развитие на въведения интегриран модел в Министерството на отбраната и създаване на организация и процедури, водещи до неговата практическа реализация и ефективно функциониране;

б) връщане към усъвършенствана по-ефективна договорна система на взаимоотношения държава - военнослужещ при изпълнението на военна служба;

в) въвеждане на антикорупционни мерки, гарантиращи прозрачност и безпристрастност при изпълнение на задачите и дейностите, свързани с отбраната и въоръжените сили.

Най-съществените предложения за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ) са следните:

1. Във връзка с въвеждането на новата структура на Министерството на отбраната и на въоръжените сили в § 1 от законопроекта се предлага по-прецизна редакция на обществените отношения, които са предмет на регулиране от ЗОВСРБ.

2. Предвижда се Народното събрание, съответно Министерският съвет или министърът на отбраната, да вземат решение относно изпълнението на проекти за инвестиционни разходи за придобиване и/или модернизация на въоръжение, техника и оборудване за нуждите на въоръжените сили над определена стойност на разходите. Предложението цели поемане на отговорност за изпълнение и финансиране на крупните проекти, свързани с отбраната от посочените държавни органи, както и осигуряване на по-голяма прозрачност и ограничаване на възможностите за корупционни практики.

3. В чл. 26 от ЗОВСРБ е предвидено ново правомощие на министъра на отбраната, свързано с възможността да разкрива курсове по начална и/или специална военна подготовка към граждански и военни висши училища и средни училища, съгласувано с техните ръководства, с кметовете на общини и с министъра на образованието, младежта и науката. Това предложение е свързано с отпадането на наборната военна служба, както и с необходимостта от начални военни познания на българските граждани за действие в случаите, когато трябва да изпълнят конституционното си задължение по защита на

отечеството (арг. чл. 59 от Конституцията на Република България).

4. Предлага се 6-месечният срок на командировката за участие в операции или мисии извън територията на Република България, предвиден в чл. 71, ал. 1 от ЗОВСРБ, да може да бъде удължаван еднократно до 30 календарни дни със заповед на министъра на отбраната по мотивирано предложение на началника на отбраната без съгласието на военнослужещия. По този начин се създава изключение от правилото - удължаването на срока на командировката да става само след писмено съгласие на военнослужещия. Предложението е продиктувано от често налагащата се практика завръщането на българските контингенти да се забавя по обективни причини, което от своя страна предполага искането на писмено съгласие от военнослужещите с всички произтичащи от това последици.

5. Като се имат предвид конкретните дейности и задачи на въоръжените сили, се предлага нова дефиниция на понятието „Въоръжени сили". Предвижда се в състава на въоръжените сили да се включват: Българската армия, служба „Военна полиция", служба „Военна информация", военните висши училища, Военномедицинската академия, Националната гвардейска част и резервът на въоръжените сили. Поради факта, че Министерството на отбраната е администрация на орган на изпълнителната власт със специална компетентност да осъществява ръководството на въоръжените сили, тя не може да бъде включена в техния състав, защото би се превърнала едновременно в обект и субект на управлението. Предвиден е обаче нарочен текст, в който се посочва, че военнослужещите от Министерството на отбраната са част от личния състав на въоръжените сили.

6. Българската армия е изведена от състава на министерството. Тя е национална военна институция, основа на българските въоръжени сили, и ще включва Съвместно оперативно командване, три вида въоръжени сили и формирования за подготовка, поддръжка и логистично осигуряване.

При подготовката на законопроекта се стигна до извода, че не е целесъобразно на законово ниво да се регламентират конкретните наименования на щабовете на видовете въоръжени сили. Прие се по-гъвкавият подход, който предоставя на приет с решение на Министерския съвет план за развитие на въоръжените сили уреждането на организационната структура, органите за управление, подчиненността, числеността, дислокацията, въоръжението, техниката и материалните средства в състава на Българската армия.

От състава на министерството са изведени и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната - служба „Военна информация", служба „Военна полиция", военните висши училища, Военномедицинската академия, Националната гвардейска част, Националният военноисторически музей и други структури към министъра на отбраната, създадени със закон или с акт на Министерския съвет. Тези структури са юридически лица на бюджетна издръжка, чиято организация и дейност се уреждат с

отделни актове на Министерския съвет или на министъра на отбраната.

7. Глава четвърта „Управление на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и на Българската армия” е изцяло нова и с нея се цели практическа реализация на въведената със ЗОВСРБ интегрирана гражданско-военна организация на Министерството на отбраната.

Предлага се Министерството на отбраната да включва щаб на отбраната, обща и специализирана администрация, а не всички структури по чл. 77, ал. 2 от ЗОВСРБ (включително Българската армия), както е в действащия закон. Структурата и дейността на общата, специализираната администрация и на Щаба на отбраната ще се уреждат с Устройствен правилник на Министерството на отбраната, приет от Министерския съвет. Условията, редът и процедурите за съгласуване между съответните структури на Министерството на отбраната ще бъдат определени в инструкция на министъра на отбраната.

Въвежда се длъжност за висш държавен служител - цивилно лице - „постоянен секретар на отбраната”. Такава длъжност съществува в администрациите на почти всички страни - членки на НАТО. Определени са основните изискванията за заемането на длъжността „постоянен секретар на отбраната”, като се посочва, че той ще има всички права по служебно правоотношение освен тези, които противоречат или са несъвместими с неговото правно положение, и ще се назначава от министъра на отбраната след подбор съгласувано с министър-председателя.

Законопроектът предпоставя постоянният секретар на отбраната и началникът на отбраната да са две равнопоставени длъжности, на които се назначава цивилно лице - висшият държавен служител в Министерството на отбраната, съответно военнослужещ - най-старшият офицер с висше военно звание, за срок 4 години. Тези длъжностни лица ще отговарят съответно за цивилната и военната експертиза. Целта е да се постигане синхрон и баланс между цивилната и военната експертиза, съкращаване на документооборота и значително намаляване на времето и повишаване качеството на решенията на министъра на отбраната.

За постоянния секретар на отбраната и за началника на отбраната са предвидени определен кръг функции, които осъществяват самостоятелно, с оглед на тяхната специфична компетентност. Те ще могат да изпълняват и други функции, възложени им с Устройствения правилник на Министерството на отбраната или със заповед на министъра на отбраната.

В предложените разпоредби на чл. 82 и 86 от законопроекта са посочени изчерпателно случаите, при които правомощията на постоянния секретар на отбраната и на началника на отбраната се прекратяват предсрочно от министъра на отбраната съгласувано с министър-председателя, съответно от президента на републиката по предложение на Министерския съвет.

8. В законопроекта не се посочват конкретните наименования и специфични характеристики на военните висши училища, доколкото това е предмет на актовете за тяхното създаване или за преобразуването им. Отпада и изискването началниците на военните висши училища да са хабилитирани лица. Основният мотив е, че те имат главно мениджърски задължения, за които се изисква управленски опит, придобит по време на службата им във военните формирования от въоръжените сили. По този начин ще се даде възможност заемането на тези длъжности да е етап от кариерното развитие на по-широк кръг военнослужещи, които ще могат да бъдат назначавани на тях.

9. Предлага се възстановяване на договорното начало във военната служба. Няма изцяло професионална армия в света, която да не прилага договорна система. С договора за военна служба задължително ще се определят наименованието на длъжността, на която военнослужещият се назначава, съответстващото й военно звание, срокът на службата, условията за обучение и повишаване на квалификацията му, условията и редът за кариерното му развитие, правата, задълженията и отговорностите на страните по договора. Възстановяването на договорното начало ще гарантира осъществяването на правата и съответно насрещните задължения на двете страни по правоотношението по изпълнение на военната служба подобно на преобладаващото нормативно решение в държавите от Северноатлантическия договор. Предвижда се отклонение от трудовото законодателство по отношение на реда за обжалване на заповедите за прекратяване на договорите за военна служба. Законопроектът предвижда обжалването да се осъществява по реда на Административнопроцесуалния кодекс (АПК), а не пред съответния районен съд по реда на Гражданския процесуален кодекс (ГПК). Аналогична уредба на обжалването беше предвидена и в отменения ЗОВСРБ до 12 май 2009 г. Това законодателно решение, от една страна, ще създаде възможност военнослужещите да получат по-бърза и своевременна защита, тъй като разглеждането на споровете по реда на АПК приключва в рамките на едно двуинстанционно производство, докато по реда на ГПК е предвидено касационно обжалване в рамките на един триинстанционен процес, т.е. до по-дълъг срок до влизането в сила на съдебното решение. От друга страна, обжалването по реда на АПК дава възможност и за оспорване по административен ред пред непосредствено по-горестоящия административен орган. Това е гаранция за военнослужещия, че спорът между него и съответния командир/началник на военно формирование може да се реши по административен ред в кратки срокове преди внасянето му в съда.

10. В законопроекта се предвижда курсантите да бъдат военнослужещи с особен статус. Те ще сключват договори за военна служба, в чийто срок се включва срокът им на обучение във военните висши училища. Целта е при подготовката им за изпълнение на военната служба като професия те да бъдат поставени в условия на войскова среда, която да изгражда у тях войскови навици, както и да им се възлагат задачи, свързани с носенето на оръжие и даването на дежурства.

С тази промяна се преодоляват проблемите, свързани с новия им статус по ЗОВСРБ на студенти, които за времето на обучението не са на военна служба.

11. В законопроекта се предвижда въвеждането на класове за войнишките звания „редник” и „ефрейтор” и за военното звание „офицерски кандидат”. Идеята е да се даде възможност за кариерно развитие на военнослужещите в обхвата на всяко от посочените военни звания.

12. Предлага се отделянето на офицерските кандидати в отделна междина категория, представляваща мост между сержантския и младшия офицерски състав и осигуряваща плавен преход от по-ниската към по-високата категория. Освен това чрез въвеждането на тази отделна категория се осигурява възможност за кариерно развитие на изявените сержанти и старшини и механизъм за постепенно снемане на рутинни задължения по обучението и възпитанието на войнишкия състав от младшия офицерски състав.

13. Предлага се пределната възраст за кадровите войници да се намали от 49 на 45 години. Съображенията за това предложение са свързани с факта, че функционалните задължения, които изпълняват войниците, изискват сериозни физически натоварвания, за каквито са по-подходящи млади хора. Разчита се по-ниската пределна възраст да амбицира войниците за кариерно развитие, като на способните и изявилите се като лидери да се дава възможност да преминават обучение в професионални сержантски (старшински) колежи и/или във военно висше училище. Предлага се и намаляване на пределната възраст за военнослужещи с висше офицерско звание „генерал-майор” („контраадмирал”) и „генерал-лейтенант” („вицеадмирал”) от 60 години съответно на 58 и 59 години. Целта на предложението е да се спази заложената в закона логика - израстването в отделните звания да бъде обвързано със съответна пределна възраст на военнослужещите. От друга страна, се осигурява и възможност за относително по-бързо кариерно развитие на старшите офицери и преминаването им във висшия команден състав.

14. Предвижда се в базата за определяне обезщетенията на военнослужещите по закона да се включват само допълнителните месечни възнаграждения за специфични условия при изпълнение на военната служба, които са с постоянен характер. Това са допълнителните възнаграждения, които се изплащат ежемесечно заедно с основното месечно възнаграждение за постоянносъществуващи фактори, утежняващи условията за изпълнение на военната служба за заеманата длъжност. Целта е прецизиране на изплащаните допълнителни възнаграждения и преодоляване на неравнопоставеността между военнослужещите по отношение на определяне размера на обезщетението им в зависимост от момента на освобождаването им от военна служба

15. Предлага се допълнителното възнаграждение за продължителна служба на военнослужещите да се определя по реда, аналогичен на този в отменения ЗОВСРБ, действал до 12 май 2009 г. То ще се определя върху основното месечно възнаграждение, като ще бъде в размер две на сто за всяка

прослужена година на военна служба, но не повече от четиридесет на сто. Целта е постигане на равнопоставеност на различните категории военнослужещи. Същевременно е предвидена нарочна разпоредба, която позволява да бъде запазен размерът на възнагражденията, получавани от военнослужещите в настоящия момент.

16. Законопроектът предвижда отмяна на глава десета „Социална политика, провеждана от Министерството на отбраната". Разпоредбите, свързани с ползването под наем на служебни жилища от Министерството на отбраната, изплащането на компенсационни суми, ползването на лечебните, санаториалните и профилактичните заведения, военните клубове, почивната и спортната база към министерството, правото на 7-дневна безплатна почивка в почивните бази на Министерството на отбраната или 7-дневно безплатно възстановяване в болниците за долекуване, продължително лечение и рехабилитация на Военномедицинската академия след завръщане от операция или мисия извън територията на страната, материалното подпомагане и др., са предвидени в глава седма, раздел V „Почивки и отпуски" и раздел VII „Материално осигуряване на военнослужещите". Част от посочените права са предвидени и за цивилните служители с нарочна разпоредба на § 95 от законопроекта, с който се създава чл. 298а от закона.

17. С цел привеждане на ЗОВСРБ в съответствие със Закона за държавната собственост се прилага да отпадне правото за ползване на служебни жилища от военнослужещите без заплащане на наем. Определените по реда на Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост наеми за държавните жилищни имоти не са на висока стойност, което няма особено да натовари бюджета на отделните военнослужещи, настанени в тях. Предвижда се да отпадне възможността военнослужещи и цивилни служители да закупуват жилище от фонда на министерството. Целта е, от една страна, да се осигури неприкосновеност на фонда от построени, придобити или наети служебни жилища, за да се осигурят нормални условия на живот и служба за военнослужещите и техните семейства, докато те са на служба. От друга страна, този подход се налага от големия брой военнослужещи без квартира и от необходимостта възможно най-бързо да им бъдат осигурени служебни жилища.

В § 97 от законопроекта, в разпоредбата на чл. 319, ал. 2 се предвижда възможността министърът на отбраната да продава жилища, ателиета и гаражи от жилищния фонд на Министерството на отбраната, които се намират в населени места, в които няма структури на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и на Българската армия при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет. Целта е Министерството на отбраната да се разтовари от извършването на ненужни разходи за стопанисването и охраната на посочените недвижими имоти.

18. По отношение на ползването на платения годишен отпуск от военнослужещите се предвижда задължение за командирите и началниците да осигуряват ползването на този отпуск в рамките на съответната календарна година. Отлагането на отпуска за следващата календарна година се допуска по

изключение, като командирите и началниците ще носят дисциплинарна отговорност, в случай че не осигуряват ползването на този отпуск. Идеята е военнослужещите да ползват пълния размер на отпуските за съответната календарна година и да не се допуска натрупването на неползван отпуск, който при освобождаване от военна служба да се компенсира с парично обезщетение. По този начин ще се осигури ползването на отпуска за целите, за които той е предвиден – възстановяване на военнослужещите, както и избягване на ненужни разходи от бюджета на Министерството на отбраната за неговото компенсиране.

19. Чрез предлаганите нови разпоредби на чл. 188а и 285а се въвежда изискването военнослужещите, съответно цивилните служители, да декларират всеки частен интерес, който имат във връзка с функциите на структурата или военното формирование, в което изпълняват военната служба, съответно в което изпълняват служебните си задължения или работят. По този начин ЗОВСРБ се привежда в съответствие със Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси.

С новите разпоредби на чл. 188б и 285б допълнително се въвеждат ограничения за военнослужещите и цивилните служители да приемат или да улесняват приемането както за себе си, така и за свързани с тях лица на подаръци, дарения или други облаги или услуги, с което се цели въвеждането на антикорупционни мерки, гарантиращи прозрачност и безпристрастност при изпълнение на служебните им задължения.

20. По отношение на разпоредбата на чл. 188 от ЗОВСРБ, която регламентира случаите на несъвместимост с изпълнението на военната служба, допълнително се въвежда забрана военнослужещият да участва в търговски дружества, в които министърът на отбраната осъществява правата на държавата поради факта, че това са дейности, нетипични за военната професия. Предвижда се възможността при наличие на несъвместимост поради установяване на непосредствена йерархическа връзка на ръководство и контрол с друг военнослужещ на военнослужещия да се предлага друга длъжност, съответстваща на притежаваното военно звание и квалификация. При отказ от негова страна да заеме предложената му длъжност или при невъзможност да му се предложи такава в едномесечен срок от установяване на несъвместимостта договорът за военна служба се прекратява без предизвестие.

21. Поради обективна невъзможност във всички военни формирования и структури да се осигури храна в натура на военнослужещите и цивилните служители чрез новата редакция на чл. 224 и изменението на чл. 298, ал. 2 от закона е предвидено връщането на стария режим по отменения ЗОВСРБ - изплащането на порционни пари.

22. Въведените с § 99 от законопроекта допълнителни изисквания към участниците в процедурите по чл. 326 от закона (по възлагане изграждането на инфраструктурни обекти, възлагането на доставка на въоръжение, техника и друго оборудване за нуждите на отбраната, при разпореждане с недвижими имоти и движими вещи, при учредяване право на строеж

върху недвижими имоти в управление на Министерството на отбраната и при разпореждане с дялове и акции от търговски дружества, в които министърът на отбраната упражнява правата на собственост върху капитала) са заимствани от Закона за обществените поръчки. По този начин се създават предпоставки за реализиране на принципите за прозрачност, конкурентност и недопускане на корупционни практики при осъществяване на посочените дейности.

23. В § 100 от законопроекта, в чл. 327а и 327б са предвидени ограничения за отделни военнослужещи и цивилни служители.

В чл. 327а се ограничава възможността тези лица в продължение на 3 години от освобождаването им от военна служба или от прекратяване на служебните им правоотношения да сключват трудови договори или други договори с търговските дружества или кооперации, по отношение на които в последната година от изпълнението на службата им са осъществявали действия по управление, разпореждане или контрол или са сключвали договори с тях, както и да са съдружници, да притежават дялове или акции, да са управители или членове на орган на управление или контрол на такива търговски дружества или кооперации.

В чл. 327б се предвижда, ако в последната година от изпълнението на правомощията или задълженията си по служба тези лица са участвали в провеждането на процедури за обществени поръчки или в процедури, свързани с предоставяне на средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз на българската държава, те да нямат право в продължение на 3 години от освобождаването им от военна служба или от прекратяване на служебното им правоотношение да участват или да представляват физическо или юридическо лице в такива процедури пред структурите, в които са служили.

С посочените по-горе разпоредби се въвеждат допълнителни мерки за ограничаване на възможностите за корупционни практики от военнослужещи и цивилни служители от Министерството на отбраната, от структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и от Българската армия.

24. С оглед уреждането на статуса на военнослужещите, заварени на военна служба към датата на влизане в сила на този закон, в Преходните и заключителните разпоредби е предвидено:

а) те да сключват договори за военна служба при условията и по реда на този закон, като министърът на отбраната или оправомощените от него длъжностни лица не могат да откажат сключването на договор; в този случай договорът за военна служба ще се сключва за неопределено време, като отказът ще се счита за предизвестие от военнослужещия за прекратяване на правоотношението за изпълнение на военна служба по реда на чл. 163 от ЗОВСРБ;

б) да запазват получавания размер на допълнителното възнаграждение за продължителна служба, докато това е по-благоприятно за тях.

25. В § 114 от Преходните и заключителните разпоредби на законопроекта изрично е предвидено незавършилите към влизането в сила на този закон производства по продажба/замяна на жилища, ателиета и гаражи от жилищния фонд на Министерството на отбраната, за които има издадена заповед на министъра на отбраната за продажба/замяна, включително от военнослужещи и цивилни служители, чиито правоотношения с Министерството на отбраната са прекратени, да се приключват в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон по цени при условия и по ред, определени в съответствие с нормативната уредба, действала по време на издаване на заповедта. Подобна законодателна уредба ще даде възможност започналите производства по разпореждане с имоти от жилищния фонд на министерството да приключат така, че правоимащите по силата на отменената нормативна уредба лица да не бъдат ощетени.

26. Предлага се отменяне на § 9 от Преходните и заключителните разпоредби на ЗОВСРБ, който предвижда възможността за удължаване на максималния срок за престояване във военно звание и в длъжност на старшите офицери, както и на пределната възраст за военна служба на сержантите от Министерството на отбраната. Целта е недопускане поставянето на отделни групи военнослужещи в привилегировано положение.

27. Във връзка с новата правна уредба в законопроекта са предложени изменения в Кодекса за социално осигуряване, в Закона за данъците върху доходите на физическите лица, в Закона за държавните резерви и военновременните запаси, в Закона за защита на класифицираната информация и в Закона за Държавна агенция "Национална сигурност".

Предвижда се Законът за изменение и допълнение на ЗОВСРБ да влезе в сила от 1 януари 2010 г.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)